

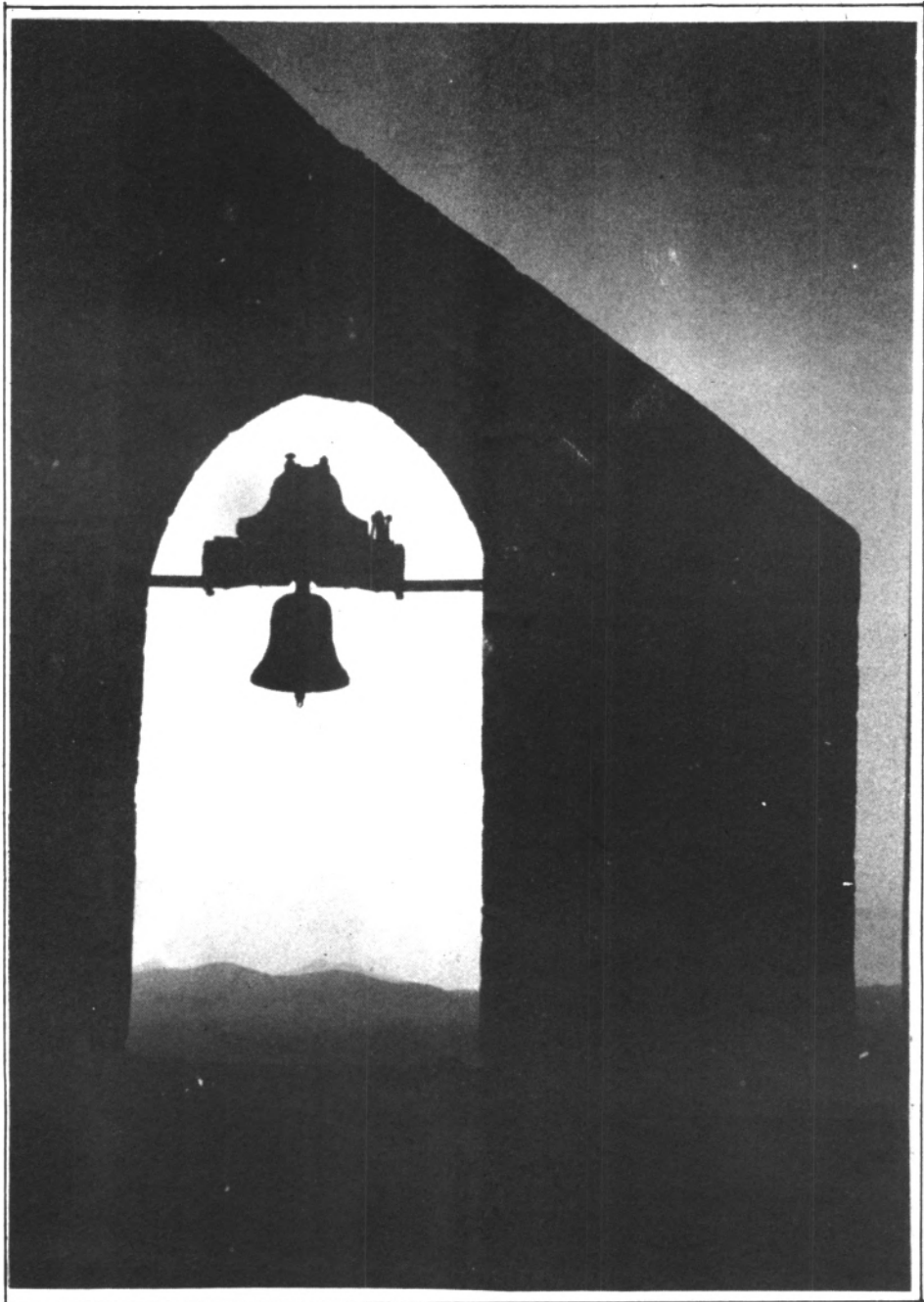
VERMELL

Nº 89

CAPDEPERA I CALA RAJADA

MAIG 1988

PORTALET

LES ACTITUDS DELS POLITICS

Sembla més que evident que l'activitat política no és molt ben valorada per la societat. Tots ens queixam. Els polítics professionals argumenten que són mal interpretats, que no han sabut vendre la seva imatge pública o, simplement, que no poden desenvolupar els seus programes per manca de medis econòmics.

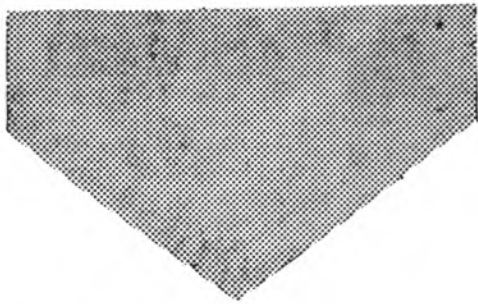
Els qui procuram, per convicció o per obligació, complir el que manen i decideixen els polítics, ens llamentam de la manca de correspondència entre els impostos que pagam i els serveis que rebem a canvi, i de la manca d'explicacions que se'ns donen de l'activitat pública, quan no de l'oblit a que se'ns condemna.

A un poble petit, com Capdepera, és difícil separar activitat pública i activitat privada. Sovint volem aclarir els problemes d'una persona o d'un col·lectiu determinat amb una "investida" al Batle; altrament, també succeeix que els polítics, intencionadament i interessadament sol·lucionen problemes públics de manera privada.

Un altre punt conflictiu és que al polític local no li podem demanar professionalitat quan, exceptuant el Batle, depèn econòmicament de l'activitat privada, a part de que la majoria de polítics locals no han rebut una preparació específica i adequada per a actuar com a professionals de la política. Ara bé, aquestes consideracions no poden fer oblidar que tots ells actuen defensant un programa i un compromís adquirit davant els ciutadans, i que, per tant, s'han d'atendre a les crítiques que la seva actuació pugui merèixer.

Si aquesta actitud crítica és saludable entre la ciutadania, resulta quelcom inherent a la tasca informativa a la que estam compromesos els mitjans de comunicació. Sense dogmatismes, sense acrituds, però amb fermesa i rigor. Sabent que la nostra actitud crítica també es criticable, sabent que les nostres opinions són discutibles. Així ho haurien d'entendre els nostres polítics, sobretot si es volen evitar crispacions innecessàries.

Sabem que és molt difícil que la crítica i la reflexió provoquin un canvi d'actitud. A partir d'aquí, no s'ha de dubtar de la bona fe tant del crític com del criticat. Si a la base de les actituds públiques no la despul·lam de reticències i desconfiances, la convivència pot fer-se ben difícil.

AQUEST NÚMERO L'HEM FET:

Joan Nebot
 Mari-Germa Melis
 Joana Colom
 Maria Vives
 Pep Terrassa
 Llucià Sirer
 Mª Antònia Nadal
 Jaume Fuster
 Ani Muñoz
 Antoni Amorós
 Gabriel Torres
 Domingo Chaparro (fotos)
 Gabriel Flaquer

BOLLETÍ DE L'OBRA CULTURAL
 BALEAR

Capdepera-Cala Rajada

MAIG 1988

Carres d'es Port, 43
 Capdepera

Dipòsit Legal: 197/80

Imprimeix:
 APOSTOL Y CIVILIZADOR, Petra

Els articles publicats en aquesta
 revista, expressen únicament
 l'opinió dels seus autors.

PASSEIG Nova modificació en el Passeig Marítim de Cala Rajada, en el tram que va de l'Hotel Corona al Bar Llevant. Com a primera i més significativa mesura, s'ha suprimit la circulació de vehicles. S'han retirat les taules i cadires del passeig per a vianants i les han posades enmig del carrer, davant la façana dels bars respectius. Des de S'Uró fins a davant la Plaça dels Mariners les coses s'han deixat tal com estaven. Bé, pareix que aquest darrer tram és el beneficiat, tota vegada que els bars poden seguir posant cadires davant la mar. En fi, suposam que, com sempre, la mesura agradarà més a uns que als altres.

BAIXES No ha començat l'estiu, fa dos dies que s'incorporaren, i ja hi ha baixes entre els darrers policies municipals que passaren a formar part de la plantilla. Concretament han estat dos que ho han deixat anar, per motius que desconeixem. Per altra part, l'anècdota resideix en la incorporació d'una "municipala". Ella és Mª Antònia Flaquer, d'Artà, i, naturalment, li desitjam tota la fortuna del món en el seu quefer.

OFICINA Les primeres i tímides passes de la remodelació de la Plaça dels Pins ja s'estan donant. Han començat les obres de la nova Oficina Municipal de Turisme, que per ara no és més que una estructura de ferro i que en el futur serà un cub de vidre. Evidentment, no es pot jutjar aquesta obra per separat i menys quan just ha començat. L'esmentada remodelació és un projecte integral per a tot l'espai que sols podrà ser apreciat en el seu conjunt. Deixem temps al temps.

FOTOS El concurs fotogràfic que els dos darrers anys havia organitzat l'Ajuntament, sota el títol de "La festa en imatge", passa enguany a dir-se, simplement, III Concurs de Fotografia. De l'1 al 19 d'agost es podran presentar els treballs per als dos apartats de tema lliure i el dedicat a les platges de Capdepera. Les fotos s'exposaran durant les festes de Sant Bartomeu i els premis han augmentat considerablement, amb vint-i-cinc mil pessetes per als guanyadors respectius.

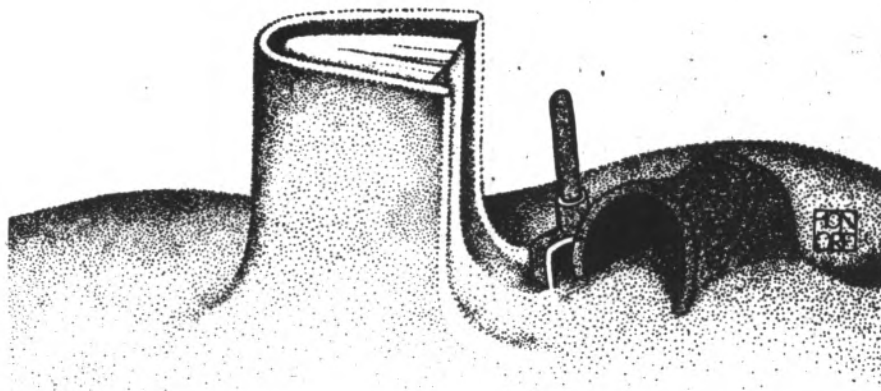
FESTA Coincidint amb l'aparició d'aquest número han tengut lloc els actes commemoratius del V Aniversari de la Recuperació del Castell. S'ha tractat, enguany, d'un programa bastant complet, discutible si se vol en alguns aspectes, però més ambiciós que els dels darrers anys. Hi ha hagut pallasos, prestidigitadors, concursos infantils, actuacions musicals de gairebé totes les agrupacions locals i qualquena de fora, una exposició de l'escultor "Sarasate" d'Artà, i, finalment, una taula rodona que no sabem que ha pogut donar de si. Però ho sabrem i us ho contarem.

ACCIDENT Ens ocupàvem, el mes passat, d'un robatori per la zona de Son Jaumell i de com havien estat dtinguts els lladregots. Bé, pareix que un d'aquests malfactors, una vegada a lloure, en va fer una altra, per no perdre el costum, de manera que un policia municipal, en Biel Mestre, l'encalçava amb la moto, amb tan mala fortuna que a un creuer envestí amb en Josep Fernández Orts, el qual circulava també amb una moto. Els dos, en Biel i en Josep, en sortiren malparats, i cap a Son Dureta falta gent. Mentrestant, el possible delinqüent més fresc que una cama-roja, seguí el seu camí.

JOVENTUTS ...Musicals. El dia 22 d'abril es presentà al públic l'associació local d'aquest moviment internacional nascut a França amb la intenció de promoure entre els joves el coneixement, foment i difusió de la música. Mintjançant un full explicatiu poguérem saber que la de Capdepera és la tercera associació de Mallorca, després de les de Ciutat i Inca i que es té la intenció d'oferir, com a mínim, un concert cada mes. Per ara ja se n'han celebrat dos, l'inaugural, a càrrec de la mezzosoprano Eulàlia Salbanyà, acompanyada al piano per Blanca Soler, i un segon concert, el 15 de maig, a càrrec de Rafel Adrover (clarinet) i Coloma Bonnín (piano). En ambdós casos l'escenari ha estat la Casa del Governador, marc no excessivament adient, però estam tan malament en infraestructura per a concerts! La comissió gestora de Joventuts Musicals de Capdepera, fins que es celebrin eleccions, està integrada per Elionor Gómez-Quintero, Cati Alzina, Mª Antònia Gomis, Berta Liesegang, M^a dels Angels Alzina, Miquel Llull, Angela Massanet, Xisco Campis i Vicenç Nadal. Per moltes raons els desitjam encert i llarga vida. Del tema, més envant, ens n'ocuparem més detingudament.

LLIBRES No ho diguérem quan era hora i ho deim ara que ja no ho és. En qualsevol cas, seria injust que no deixàssim constància de que a Capdepera i Cala Rajada, el mes passat hi hagué una sèrie d'actes amb motiu del Dia del Llibre. Naturalment, aquests actes es varen circumscriure a l'àmbit de les escoles. Pareix que als majors, això de llegir... Com a dada més significativa podem destacar la publicació conjunta pels ajuntaments de Sant Llorenç, Son Serverà, Artà i Capdepera, d'un recull de poemes dels nins de les escoles respectives. El pròleg del llibre és de Gabriel Janer Manila.

aforismes

AFORISMES DE CONHORT

- Tots tenim qualitats a bastament per arribar a ser persones grans i admirables.
- Mai és massa tard per créixer ni per refer el camí d'una manera o de l'altra.
- Si tens un defecte insuperable no alimentis la teva desgràcia fent-ne una tragèdia. Accepta't, estima't a tu mateix amb el teu defecte, vés per la vida amb seguretat i senzillesa i veuràs com els altres t'accepten i t'estimen amb el teu defecte.
- Dins la vida de cada dia, quantes coses coses belles trobam! Ulls d'infant per mirar-les!
- Apreneu dels nins, que s'admiren de tot.
- Si cada dia ens enriguéssim una estona de nosaltres mateixos, el món seria més feliç.
- Vols un consell? No vulguis ésser un altre, sigues tu mateix. Encara que no ho creguis ets molt gran.
- No vulguis caminar totsol, cerca't companys de camí.
- No diguis mai: sóc un inútil. Segur que t'e- quivoques.
- Cerca créixer, però no vulguis fer-te un monument a tu mateix. No vulguis anar més enllà de l'home, te sortiria el tret per la culata. Esser home és molt gran.

ANTONI RIUTORT

DURANT EL MES D'ABRIL...

Han nascut:

Ismael Alarcón López,
de Juan i Esther.
Estefania Vidal Gutiérrez,
de José i Isabel.
Alba Castro Mercadal,
de Fco. Javier i Esperanza.
Cristina Gili Moreno,
de Bartolomé i Mª Angela.
Bartomeu Vidal Panadero,
d'Antoni i Francisca.

S'han casat:

Hendrik-Heribert Jansen
amb Violeta-Leandra Jesse.
Eduardo Mauricio Larrañaga
amb Mª Antònia Fernández Mayol.
Rafel Piris Sansó
amb Margalida Flaquer Terrassa.
Eduardo Mingorance Blanco
amb Mª Jesús Rodríguez González.
Francisco Miguel Ladaria Bañares
amb M^a del Pilar Ramón Ferrero.

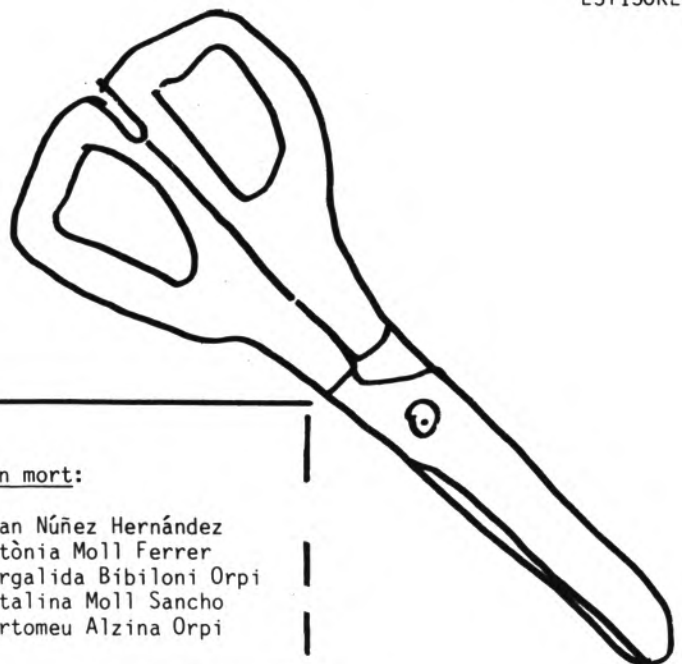
Han mort:

Juan Núñez Hernández
Antònia Moll Ferrer
Margalida Bibiloni Orpi
Catalina Moll Sancho
Bartomeu Alzina Orpi

retalls

- L'Ajuntament, en lloc de donar llum dona fum. ¿No té algun jubilat a la plantilla de treballadors de la casa?
- El Carolina Park no admet dones a fer feina si viuen a Capdepera, només en volen de la Península. Endevinau el per què?
- Quan es pensa arreglar la carretera de Sa Mesquida?
- Després d'estudiar-ho detengudament he arribat a la conclusió que la política de sancions en matèria de circulació, a Cala Rajada, és, més a menys així: es posen denúncies a cotxes mal aparcats a carrers on viuen o tene interessos els membres del Consistori, però al carrer Gabriel Roca, per exemple, on no hi tenen interessos però sí senyals de prohibició d'aparcament, i a més és un carrer molt estret, els municipals ni s'hi acosten.
- Guanyar votacions als Plenaries de l'Ajuntament, l'oposició en guanyarà poques, però duros molts. Convoquen Plenaries per cada cosa que no tenen clara, i com que cobren un tant per cada un que en fan...
- Heu reparat lo bons que són els gelats a principis de temporada, quan encara n'anam un poc endarrer?
- Què està fent l'Ajuntament pel mínim manteniment de la infraestructura del nostre Municipi?
- M'han dit que "Cap Vermell" està "out". Hi manquen fotos d'al.lotes lleugeres de roba, pareix. Nosaltres, llibertat sí, però d'expressió només.
- Els qui diuen que sempre ens queixam de l'Ajuntament no tenen raó. Exemple: ens agrada que tallin la circulació al Passeig Colon. Està molt bé.

ESTISORES

Cartes a Cap Vermell

Grup Balear d'Ornitologia i Defensa
de la Natura.Delegació Local.

Il.Im Sr. Batle-President de
l'Ajuntament de Capdepera.
Sr. Juan Pascual Amorós.

Sr.Batle:

Amb el present escrit posam en el seu coneixement que al lloc de Cala Agulla i en el bar restaurant de Salvador Moll Vaquer s'hi estan realitzant obres que no se corresponen amb la sol.litud feta per l'interessat. A tal expedient (2/31/88) només s'especifica la voluntat de construir-hi uns contraforts de contenció (a part d'altres obres de sanejament), quan el resultat apreciable va molt més enllà del contingut aprovat, veient-se un augment de volum considerable, així com una prolongació d'una terrassa d'ús comercial.

Aquest tipus de llibertats són sempre condemnable però aquest, a més, s'ha realitzat per part d'un membre del consistori i dins l'àmbit del que reivindicam com Area Natural d'Especial Interés. Consideram tal iniciativa recriminable i exigim, per tant, la immediata demolició de l'obra esmentada que a hores d'ara es troga en situació d'il.egalitat.

Molt atentament.
G.O.B. Capdepera, a 25 d'Abril de 1988

Estimats pares i amics:

Com ja sabeu, en el col.legi de "S'Alzinar" existeix un grup de pares que, des de fa anys, van cremant unes hores del seu temps per tal d'intentar que l'escola funcioni cada dia millor.

Saben que això no és una tasca fàcil, i més en aquests temps en què pareix que bufen vents dolents per a l'educació a nivell estatal; però, des de la nostra perspectiva, i mirant anys enrera, poden comprovar com l'esforç de molts d'homes i dones del nostre poble no ha estat debades. Per bé que ens manca molt per fer, no és poc el que s'ha fet fins ara.

Sols per deixar constància d'algunes de les actuacions més significatives que l'APA ha duit a terme durant els dos darrers anys, poden citar:

- Adquisició de la fotocopiadora.
- Adquisició de material esportiu per a la realització de les activitats d'Esport Escolar.
- Adquisició de llibres i d'altre material didàctic per a diverses aules del Centre.
- Contractació d'un mestre de suport per ajudar els alumnes amb endarreriments.
- La possible adquisició d'una càmera de vídeo per al Centre.
- Així mateix, tot el quefer diari de gestions i reunions, procurant que Ministeri, Ajuntament i Professors posin el màxim interès en l'EDUCACIÓ DELS NOSTRES FILLS.

La participació dels pares en els centres docents és indispensable, tant per conduir els nostres fills cap a una societat plural i cada dia més complexa, com per al mutu i enriquidor perfeccionament humà dels seus membres.

Recentment, en el nostre col.legi, se'ns ha convidat a presentar-nos com a candidats i elegir els membres de l'APA i del Consell Escolar, molt importants en ambdós casos, per tal de col.laborar amb els professors, donar-els nostre suport al seu treball educatiu i també decidir el rumb de l'educació dels nostres fills.

Donant-vos les gràcies per la vostra participació, us saludam afectuosament.

JUNTA DIRECTIVA DE L'A.P.A.
COL.LEGI "S'ALZINAR"

EL CEMENTERI CIVIL

10.- AI, MADÓ ANSELMA!

Estimulats pels canvis socials i per l'enfrontament entre ambdues comunitats religioses, es produí, lentament i subterràniament, una forta dispersió de les creences. Uns dels temes de preocupació del gabellí era la qüestió de la mort, és a dir, la separació entre cos i ànima, la salvació de l'ànima, l'existència d'un altre món, la vida en el més enllà, etc. Aleshores, eren aquests uns temes molt vius i que preocupaven; segurament, la politització dels enterraments civils no feia més que reflectar uns conflictes interns i unes confusions que covaven i no trobaven solució. Cal gratar una mica sota el fullam, perquè darrera una concreta concepció de la mort hi ha, també, una manera de viure.

A finals del segle XIX, Déu era l'origen i el fi de tot; en conseqüència, res no era possible sense la seva intervenció. Si una persona moria era perquè Déu la cridava. Calia estar pendent de la cridada. Llavors la mort no era un tema tabú. Ara sí que ho és, i no és gens fàcil d'entendre aquesta evolució. Una qüestió tan fonamental per a l'home com és l'amor, també ha sofert un procés semblant però invers; fa cent anys, l'amor era un tema tabú, tant que, fins i tot, s'amagava l'origen dels fills. Ara, en canvi, és un tema ben popular (1).

Els canvis socials (polítics, econòmics, culturals i religiosos) provocaren que en el fons de la consciència humana sorgissin els primers dubtes. L'home sentia el fet de morir com una amenaça a l'individualitat, tenia por de perdre no sols el cor sinó també la seva consciència. El rebuig patètic de la mort, mitjançant llarguíssims dols i un culte de cementeri, és el que caracteritza aquell fi de segle.

Aquesta característica es donava, sobretot, entre els feels catòlics. El dol, que s'allargava mesos i mesos, no era més que un intent de perllongar la presència del difunt, de mantenir el "status" familiar que hi havia abans de la defunció. El dol també significava fidelitat a la manera d'ésser i de viure que representava el difunt; durant aquest període eren nombroses les al·lusions al difunt: "Si fos viu, això no hagués passat", "ton pare, que al cel cia, ho volia així", etc.

Les construccions funeràries -al cementeri civil no n'hi havia- són un testimoni d'esperança en l'altra vida i un motiu per al record. Alguns, els més poderosos i influents, feren construir una tomba monumental per així perpetuar la seva memòria, doncs, íntimament, no podien consentir que, a pesar de tot, els oblidassin.

Dins aquesta cultura funerària, els acompanyaments dels difunts tenien, a Capdepera, unes característiques pròpies. En primer lloc cal destacar la gran assistència de públic, tota vegada que era normal, segons D. Bartomeu Alou, una presència de cinc-centes persones o més. La segona característica era que la banda de música local participava a l'acompanyament; entre els gabellins, aquest és un costum que s'ha vengut mantinguent al llarg dels anys (2).

girau fulla...

Aquest fet cultural tan popular entre nosaltres, quan arreu de l'illa era un esdeveniment elistista, tendria en el seu origen una causa política: la rivalitat entre les dues comunitats religioses. El motiu de l'assistència al culte funerari no era sols una qüestió de sentiment religiós sinó, també, de sentiment polític puix al mateix temps que s'expressava el condol es manifestava un recolzament a la comunitat religiosa a la qual pertanyia el difunt.

El cristianisme sempre ha insistit doctrinàriament en la necessitat de salvar l'ànima. Aleshores, la necessitat de salvació descansava en la consciència de molta gent. Mentre que els catòlics intercedien en favor dels difunts mitjançant l'oració i mantenien l'esperança de salvar-se, els evangèlics havien d'aconseguir la salvació en vida, mitjançant el penediment i una fe ferma. Per aquest motiu, no trobàvem tombes en el cementeri civil; com a símbol d'esperança no tenien sentit.

Aquesta necessitat de salvar-se continuava de si mateix creava no poca angúnia. Vegeu el següent document, que duia l'expressiu títol de "On passaràs l'eternitat". Deia així: "Una jove anomenada Edith assistí un vespre a la predicació de l'Evangeli, quedant vivament impressionada. Tot d'una tornà a casa decidida a fer-se cristiana, quan recordà que al cap d'unes tres setmanes se celebrarien uns balls, com era costum a aquella localitat, als quals no hi podria assistir essent cristiana. Sola dins la cambra decidí esperar i escrigué en el seu diari: D'avui a tres setmanes seré cristiana. L'endemà dematí tota la família es troba asseguda a la taula per esmorzar, però hi havia un lloc buit. Sa mare pensà que n'Edith tendria son, per haver vetllat la nit passada. Immediatament s'aixecà de la taula i se dirigí a la cambra de sa filla, entrà a poc a poc fins arribar al llit. Què significava aquell so tan profund? La mare la tocà. N'Edith seguia immòbil i insensible. Sense perdre un moment cridaren el metge, però ja era morta. Déu l'havia cridada aquella mateixa nit. Ja era massa tard. Amic meu, el temps és curt. Si no has acceptat Crist com a Salvador teu, hauràs de passar l'eternitat al "llac de foc". No esperis més, no sigui cosa que vagis a l'eternitat i et trobis amb Déu abans d'acabar de llegir aquest fulletó" (3). El text és esfereïdor, esglaiador. Pretenia persuadir els simpatitzants de la comunitat evangèlica de que havia arribat l'hora de la necessària conversió; al mateix temps, inculcava la idea de que havien de subordinar les necessitats mundanes a l'objectiu principal que era la salvació.

El moviment evangèlic anomenat metodista, al qual pertanyia la comunitat de Capdepera, va néixer a Anglaterra en el segle XVIII. Arrel·là entre els habitants dels miserables suburbis de les ciutats mineres i industrials, això és, entre una gent immigrada, pobra i explotada, que havia abandonat el camp i un tipus de vida

¿DÓNDE PASARÁS LA ETERNIDAD?

comunitària per anar a treballar a les fàbriques. Per a aquesta gent, el metodisme va ésser una disciplina, una forma de viure, una ètica capaç de socialitzar-los (4).

Aquella obsessiva, irracional i viva preocupació dels metodistes per la mort tan sols podia arrel·lar entre una gent farcida de problemes, amb pocs recursos intel·lectuals, confusa. Per tant, no és d'estranyar que les capes cultes angleses i fins i tot l'església oficial s'irritassin i criticassin el tanatisme dels serveis religiosos metodistes (5).

A Capdepera, el metodisme també arrel·là entre la gent més pobra, és a dir, immigrants i jornaleros, amb problemes no menys greus. Per tant, no és possible deslligar unes determinades condicions de vida d'una concreta concepció de la mort. Aquella anguniosa i irracional "vivència" de la mort dels metodistes tenia sentit perquè els permetia desviar, desplaçar unes altres vivències ben difícils i no menys angunioses.

Entre els simpatitzants de la comunitat evangèlica hi havia el matrimoni format per l'amo en Joan Garau i Verger i madò Anselma Herrero i Rigo. Si ens fixam en els llinatges intuirem que aquests, menys el de Garau, no són propis de Capdepera. Certament, el llinatge Verger procedia de Felanitx, Rigo de Santanyí i Herrero de Burgos. Per tant, els pares o bé els padrins erem immigrants, la qual cosa suposava haver romput amb uns vincles familiars i un tipus de vida comunitària estructurada amb uns patrons i unes devocions propis.

L'esmentat matrimoni i els seus familiars estigueren lligats a l'Església Evangèlica des de la seva fundació (1879). Aquell primer nin enterrat en el cementeri civil, al qual ja em vaig referir, era nebot de l'amo en Joan. En el mes de juliol de 1883 madò Anselma donà a llum un nin que també morí als pocs dies i fou enterrat en el cementeri civil. Per aquells dies, l'amo en Joan i els seus germans es donaren de baixa com a membres de l'Església Evangèlica; segons el Pastor Alou, "perquè s'estimava més els béns terrenals que no pas els espirituals. Després d'estar en observació s'ha donat de baixa per no complir" (6). Mesos després fou baixa madò Anselma. A mitjan mes d'octubre de 1884, aquella dona tengué un altre nin que també morí als pocs dies, però fou enterrat en el cementeri catòlic. El matrimoni estava confús, ja no sabia qui tenia la culpa de la seva desgràcia. Després, tornaren a simpatitzar amb l'Església Evangèlica i a l'any 1893 foren dels qui firmaren el document demanant d'ésser enterrats en el cementeri civil.

Fins ben entrat el segle XIX, la mortalitat infantil fou molt alta. En el període estudiat (1879-1897), un 36'8% de les defuncions foren

de pàrvuls, nins menors de tres anys (7). Aquest alt percentatge significa que quasi tots els matrimonis joves, com el de madò Anselma, sofriren la pèrdua de qualque fill. Una vegada més era impossible deslligar vida i mort. Què bé ho sabíeu, madò Anselma!

PEP TERRASSA

- (1) Faustino Prados Pérez, "El hombre ante la muerte". Ediciones Iberoamericanas Quorum. 1986. Pàg. 58.
- (2) Referències orals de D. Antoni Flaquer "Solleric". La primera vegada que hi hagué un acompanyament amb banda de música fou a l'any 1870, quan morí D. Sebastià Ferrer "Cofeta", pare del liberalisme gabellí. La presència de la banda de música remarcava l'emotivitat de l'esdeveniment. Tant és així que quedà gravat a la memòria de la gent.
- (3) Full dominical editat per l'Església Evangèlica. Impremta de P. Serra. Girona, 1899.
- (4) Bryan Wilson, "La religión en la sociedad". Ed. Labor. Barcelona, 1969. Pàg. 40.
- (5) Entenc per tanatisme una permanent obsessió per la mort. La nota està recollida de "Técnicas de persuasión". J.A.C. Brown. Alianza Editorial. Pàg. 210.
- (6) Llibre escrit per D. Bartomeu Alou, on fa un seguiment dels membres de la comunitat durant els primers anys.
- (7) Segons dades recollides del Jutjat Municipal. Llibre de defuncions.

LLOCS DE VENDA:

- Els dos estanys de Capdepera
- Llibreria L'Orient
- Llibreria Cala Rajada
- Casa del Mar
- Es Sitjar

CONVERSES

La visita del Director Provincial del Ministeri d'Educació i Ciència, el dia 19 d'abril, al centre escolar "S'Auba", ha estat, segons els assistents, la reunió més important tenguda a aquest Municipi al voltant de l'educació i que, fins i tot, pot ésser decisiva per al futur ordenament educatiu dels centres escolars de Capdepera i Cala Rajada. Per parlar-ne ens hem reunit amb Isidre Boné, Rafel Nadal i Paco Galián, equip directiu del C.P. "S'Auba".

¿QUIN ES EL PROCÉS SEGUIT FINS ARRIBAR A LA REUNIO AMB EL SENYOR CRESPI, DELEGAT DEL M.E.C.?

Ha estat un procés molt llarg i dur. Tothom veia que l'escola havia quedat petita per al creixement de la població de Cala Rajada, però cap estament del poble va voler-se posar al davant d'una manera seriosa, fins que enguany la problemàtica d'espai ha estat tan greu que s'havia de trobar una solució urgent.

ALESHORES, QUE FEREU?

L'equip directiu d'aquest centre va promoure la creació d'una comissió integrada per pares de l'APA, representants de l'Ajuntament i membres de l'esmentat equip. A la primera reunió es va veure la necessitat de tenir dades sobre un cens real. A partir d'aquí i mitjançant diverses reunions es va arribar a l'acord d'oferir al M.E.C. uns terrenys, prop de l'escola, cedits per l'Ajuntament, per a la construcció d'un nou centre de vuit unitats. L'Ajuntament seria el representant oficial de la dita comissió i l'encarregat d'enviar la sol·licitud al M.E.C.; així, a un Ple es va aprovar per unanimitat remetre la sol·licitud al Director Provincial. La resposta del M.E.C. va ésser negativa, proposant, en canvi, que s'ampliàs aquest centre, ja que l'estructura de dos col·legis de vuit unitats a una mateixa localitat no anava d'acord amb els principis de la nova reforma.

COM REACCIONAREU DAVANT AQUESTA NEGATIVA?

Evidentment, els membres de la comissió no estiguérem d'acord amb aquesta resposta del Director Provincial, i així li ho manifestàrem. Però, en vista de la dificultat d'enteniment per correspondència, vàrem decidir tenir una entrevista personal amb el Sr. Crespi, que concertarèn el Batle i el Regidor de Cultura. D'aquesta reunió va sortir l'oferiment del Director Provincial de venir personalment a Cala Rajada a explicar en què consistia la nova reforma, l'aplicació d'aquesta a Cala Rajada i, com a punt més important, el projecte educatiu que tenia el M.E.C. per al municipi de Capdepera.

AIXI, ES CORRECTE DIR QUE EL DEBAT ES CENTRA ENTRE LA CONSTRUCCIO D'UN CENTRE NOU I L'AMPLIACIO D'AQUEST?

Abans de la reunió amb el Director Provincial del M.E.C. les postures eren contraposades. Els representants del poble volien una escola nova, mentre el representant del Ministeri volia ampliar aquest centre. A la reunió es va veure la impossibilitat de fer-ne un de nou, per tres raons:

el projecte d'ampliació ja estava fet, la reforma del sistema educatiu el feia innecessari, i el M.E.C. va oferir contra-prestacions a considerar.

BREUMENT, EN QUE CONSISTIRIA LA REFORMA EDUCATIVA?

De moment només hi ha uns projectes en discussió. Però, bàsicament, s'estableix una Educació Primària de 6 a 12 anys i una Secundària dividida en dues parts, la primera de 12 a 14 anys, comú a tots els nins, i la segona de 14 a 16 anys, que freveu diferents branques. També es reformarà l'actual Formació Professional, creant uns mòduls professionals allà on els alumnes aniran a aprendre un ofici i, al mateix temps, mitjançant un conveni amb l'Estat, faran feina a les empreses. D'aquesta forma sortiran oficials amb titulació i experimentació. El pre-escolar segueix essent no obligatori, però la pretensió és davallar l'edat d'ingrés fins als tres anys.

QUINA IMPORTANCIA TE L'ACTUAL ORDENACIO DELS CENTRES?

La nova reforma té una gran importància per a l'actual ordenació dels centres, ja que implicarà una reorganització de tots els centres a l'Estat Espanyol, a més de la creació de nous centres de secundària, ja que els instituts no donarien abast ni estan preparats per oferir sortides professionals. La nova distribució dels alumnes pareix que quedaria així: als edificis d'EGB hi anirien els alumnes de pre-escolar (3, 4 i 5 anys) i els d'EGB (fins a 6è.); als edificis de secundària, tant els actuals edificis de batxiller com els de nova construcció, hi anirien els alumnes d'EGB de 7è. i 8è. i els de BUP.

ES NECESSARI TENIR EN COMPTE AQUESTA FUTURA REFORMA PER A LES DECISIONS ACTUALS?

Sí. Malgrat passem uns anys de provissio-nalitat. L'oferta del M.E.C. podria cobrir les necessitats no tan sols de Cala Rajada sinó de tot el Municipi, una vegada aprovada la reforma. D'aquesta manera no seria necessari que els nostres alumnes anassin a Artà a fer el batxiller ja que el podrien fer aquí.

COM QUEDAREU? A QUE ES COMPROMET EL M.E.C.?

El M.E.C. es compromet a fer l'ampliació del C.P. "S'Auba" en sis unitats, a construir quatre aules de pre-escolar, a construir el nou centre de secundària, a fer

CONVERSES

una nova pista poliesportiva per al centre d'EGB i, conjuntament amb l'Ajuntament i aprofitant unes ajudes del Consell Insular, a posar en marxa la construcció d'un poliesportiu cobert.

I L'AJUNTAMENT?

L'Ajuntament es compromet a cedir tots els terrenys necessaris per fer possible aquest projecte i a fer-se càrrec del manteniment, a col·laborar econòmicament en la construcció del poliesportiu, d'ús municipal, i a estudiar la possibilitat d'ampliar l'edat d'admissió a pre-escolar per davall dels quatre anys i, per tant, a construir les aules corresponents.

QUIN PAPER HAN JUGAT ELS PARES EN AQUEST PROCES?

Els pares han participat en el procés a través de l'APA, d'una manera freda al principi, però certament decidida a la darrera fase.

QUE MES ES TRACTA A LA REUNIO AMB EL SR. CRESPI?

Es parlà també de les moltes deficiències d'aquest col·legi, tant pel que fa a mancances de professorat com de material i instal·lacions. Falta un mestre de recolzament, un mestre d'educació especial, un altre de pre-escolar, fotocopiadora, material audiovisual, vídeo, dotació per a la biblioteca, etc.

QUINES CONCLUSIONS EN PODEM TREURE DE TOT AIXO?

Es varen oferir moltes coses. D'aquí a veure-les realitzades és necessari que hi hagi un seguiment constant per part dels pares i del Consell Escolar. Sobretot dels primers que, com a contribuents, no han d'oblidar que tenen el dret a una educació de qualitat per als seus fills.

QUINES SON LES PASSES A DONAR ARA, ANY PER ANY, FINS QUE ESTIGUI TOT ACABAT?

L'any que vé s'ampliarà en sis unitats el Centre "S'Auba" i es construiran dues aules de pre-escolar. Per al proper curs es construiran les altres dues aules de pre-escolar. Per a la construcció de la pista poliesportiva i el poliesportiu no quedaren clares les dates. Abans del 91 s'ha de posar en marxa la tan esperada reforma, per tant ja s'hauria d'haver construït el centre de secundària.

ALGUNA COSA MES PER AFEGIR?

Ara falta que tot el poble vigili el compliment d'aquests compromisos del M.E.C. i l'Ajuntament, i que la seva realització integri els tres edificis i els espais esportius de forma harmoniosa i respectuosa amb l'entorn natural.

SERA POSSIBLE TANTA BELLESA?

esports

Benvolguts lectors de "Cap Vermell", per començar la crònica d'aquest mes he de parlar d'un equip local de joves aficionats al futbol que està a punt d'aconseguir quelcom no aconseguit mai ni a Preferent ni a Tercera Divisió. Em referesc a l'equip de Tercera Regional que s'ha col·locat a la final de la Copa President, on s'haurà d'enfrontar al Colònia, amb el mèrit d'haver eliminat equips força difícils, com són l'Atlètic Vivero o el CIDE, i això jugant sempre fora de Capdepera, puix ja sabeu que Es Figueral està tancat per a aquesta categoria.

Només haver començat la lliga ja vaig anunciar que l'equip de Joan Terrassa podia donar-nos una sorpresa a final de temporada, i així pareix que serà, després d'una competició molt renyida en què sempre ha estat en el grup capdavanter. Ara s'ha arribat a aquesta final i pens que, d'alguna manera, això ha de servir per esborrar taques anteriors de la Tercera Regional i també perquè la gent torni girar els seus ulls cap a aquests al·lots que juguen a futbol sense demanar res a canvi encara que, físicament, sigui una categoria més perillosa que cap altra. Crec que els components de la plantilla poden sentir-se satisfets i que, fins i tot, poden servir d'exemple a alguns membres d'equips de superior categoria. Enhora-bona a tots, començant per Joan Terrassa i Guillem Danús, encara que al final no us en dugueu la Copa.

Capítol a part mereix, una vegada més, l'equip de bàsquet. Gran temporada la dels al·lots d'en Xisco Campins, culminada de manera brillant amb un més que merescut ascens. Res se'ls ha regalat i ha hagut d'ésser després d'aconseguir el primer lloc en el seu grup i de superar tres eliminatòries quan s'ha pogut festejar un èxit que ni els més optimistes podíem esperar. Estic preparant, per al pròxim número, una crònica especial dedicada a aquest ascens, al seu significat, al llarg treball realitzat per aconseguir-lo i a l'anàlisi d'un grup de jugadors i un tècnic vertaderament admirables.

Pas ara a contar-vos algunes notícies de judo. La coneguda judoka Melina Sagrera, després d'una excel·lent actuació en el campionat de Balears, aconseguí classificar-se per disputar el campionat d'Espanya. Ella, en companyia del seu entrenador, Pep Mascaró, es traslladà a Pamplona amb l'ànim d'aconseguir una medalla. La mala sort i l'alt nivell de totes les participants li tancaren les portes. De qualsevol manera, na Melina ens va expressar la seva satisfacció dels resultats obtinguts i que treballaria dur per tal de l'any que ve poder tornar a accedir al campionat d'Espanya i, amb una mica més de sort, dur una medalla per a Capdepera i per al Club Renshinkan.

Pens que té molt de mèrit el que ha fet aquesta jove esportista. És cert que les comparacions són odioses, però crec que Melina és la representant del nostre poble que més amunt ha arribat, ja que disputar el campionat d'Espanya no és una fotesa. Des de les nostres pàgines li desitjam tota mena d'èxits en un futur que se li obri esperançador.

La competició de futbol-sala ha tocat al seu final, aconseguint l'equip Costa de Capdepera el penúltim lloc de la classificació, molt lluny de les previsions de tècnics i jugadors, i no en parlem dels directius. Crec que aquest primer any s'ha pagat la novatada i la manca d'experiència. Per res hauria d'influir aquesta classificació en l'ànim dels integrants del Costa, ara tenen l'oportunitat, a la Copa del Rei, que es disputarà pròximament, de refer-se d'aquests mals resultats. En qualsevol cas estic convençut que l'any que ve, per poc que se reforci la plantilla, es podrà aspirar a lluitar per l'ascens, que aquesta i no altra és la meta de tots els integrants de l'equip.

Ja en el número anterior vaig passar per alt el parlar de l'equip de futbol de Tercera Divisió. I és que no sé com fer-ho. Pens que necessitaria moltes de pàgines per donar una autèntica versió d'aquesta desafortunada campanya. De moment me limit a veure passar els aconteixements.

En el darrer partit jugat a Capdepera, davant el Sóller, l'equip es va despedir amb bon joc i una victòria, i encara que això ja no servís per res, al manco la despedida es féu d'una manera digna. Ara veurem que ens depararà la pròxima temporada. La cosa no està gens clara. Se parla, repetesc, se parla de la dimissió d'en Pere Morey del seu càrrec de president del Club i ja sonen noms per a substituir-lo. Pens que la dimissió d'en Pere no és la solució per als mals de l'Escolar. Una altra dimissió de la que es parla és la d'un home que, en aquest cas i a mi particularment, sí que em pareix irremplaçable. Estic parlant d'aquest valuós element, millor que cent presidents, amic de tots i ànima del bon funcionament del intern del Club, en Vicenç Nadal, el secretari de sempre. Després de no se sap quants d'anys al servei de l'Escolar, en Vicenç s'han plantejat seriosament la seva retirada. Vull pensar que sols es tracti d'un descans. No vull pensar que hàgim de renunciar per a sempre a un secretari com mai n'hi haurà d'altre. Ho puc dir com jugador que he estat de l'Escolar, i aquest és un testimoni que poden donar tots els jugadors que han passat pel Club, en Vicenç ha estat un exemple per a tots. Ai, si tots haguéssim fet el que ha fet ell per l'Escolar! Les coses haurien anat millor. Gràcies Vicenç, gràcies pel gran esforç que has fet en favor d'aquesta institució que,

ho sé, dus dins el cor. Em resistesc a dir-te adéu. Deixa'm viure amb l'esperança de que algun dia tornaràs al si del Club pel que tant has fet i pel que tant pots fer encara.

EL CARME 88

10 JULIOL

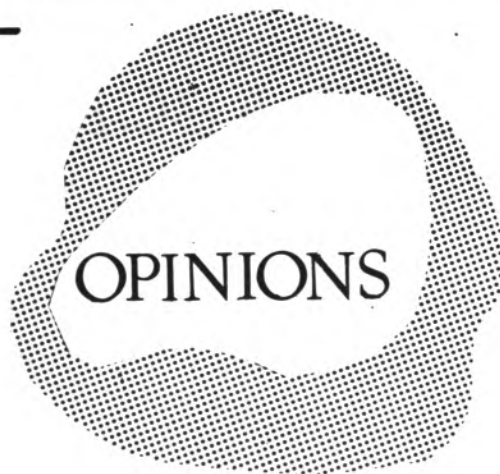
I SEMI-MARATON INTERNACIONAL

CALA RAJADA

Informació: Tel. 563981
(dematins)

Finalment, aquest mes us he de donar una notícia d'atletisme, cosa tan poc habitual a aquesta secció. Pareix ésser que la comissió de les Festes del Carme, amb motiu del X Aniversari, vol tirar la casa per la finestra. El fet és que estan posant en marxa el I Semi-Marató Internacional, un projecte ben ambiciós que compta, ja, amb el suport de l'Ajuntament i de Mare Nostrum. S'espera que el Patronat de Turisme i moltes altres firmes comercials se sumin a aquest esdeveniment. Els organitzadors s'ho han pres molt seriosament i no estan descuidant cap detall per tal que aquesta prova es situï a la major altura de les que es celebren a Mallorca. Esperem que així sigui. Els possibles interessats en participar-hi poden posar-se en contacte amb qualsevol membre de l'organització o cridant al telèfon 563981 (dematins de dilluns a divendres). Ja ho sabeu.

BIEL TORRES

OPINIONS

RADIOGRAFIA DE CALA RAJADA

EMBELLIMENT GENERAL

Salta a la vista, per tot arreu, l'esment que durant l'última dècada, estan tenguen les empreses privades en cuidar el seu entorn particular. I, especialment, tots els establiments hotelers i de restauració, així com bars, discoteques, i tots els més o menys relacionats amb el turisme.

Bé, molt bé. Amb això, a part de millorar el patrimoni propi, es ve a donar resposta a les, cada vegada majors, exigències de bellesa i comoditat que demanden els clients que arriben de fora.

I si les coses són així, si l'empresa privada s'hi remira, evoluciona, dona resposta als reptes que se li plantegen... ens preguntam per què l'Ajuntament -l'actual o els seus antecessors- sempre va a la saga, a la rera guarda, a tomballons...

¿No creuen els nostres estimats lectors que lo lògic i natural seria que l'empresa pública -en aquest cas el Municipi- posàs abans la infraestructura adequada (tots els serveis públics, comunitaris) i tractàs, amb tots els medis i elements, d'harmonitzar tot l'entorn de la població i els voltants, dotant-la de llocs amb bellesa afegida a la bellesa natural?

Aquest embelliment hauria d'anar, fonamentalment, dirigit a crear o millorar places, jardins, parcs, monuments, bancs, punts de llum, arbrat, carrers, voravies, neteja, etc.

Hi ha moltes possibles realitzacions que esperen el seu torn, que esperen veure el llum verd, que esperen els plànols, els projectes i les benediccions pertinents, en el marc d'una adequada política urbanística del Municipi.

I com que desitjam que tot això arribi com més aviat millor, és per lo que, una vegada més, ens permeten de recordar a l'Ajuntament totes aquestes necessitats tan urgents per a la nostra zona turística.

JOAN PUJADAS

COL·LABORACIONS

REGENERACIÓ DE CALES : UN BOTO PER MOSTRA

Dijous passat, dia 5 de maig, es va celebrar un Plé Ordinari a l'Ajuntament de Capdepera, on a l'Ordre del Dia, i entre d'altres punts de no poc interès, hi figurava la proposta de sol·licitar a Jefatura de Costes un informe-estudi de Na Ferradura i Es Carregador per tal de dur a terme la "regeneració" de les esmentades caletes. La proposta fou acceptada en votació per tots els regidors presents a La Sala sense cap tipus d'objecció ni manifest.

La veritat és que difícilment es pot alçar la veu front a un projecte tan consensuat i una voluntat ideològicament tan fixada com és el fet de que davant el "progrés" la natura es troba al servei de l'home.

Però així i tot no em puc resistir de punyir amb sarcasme a les ferides sagnants d'un poble sacrificat a la dinàmica dels temps moderns, que veu amb ulls nostàlgics però impassible, com la pesseta (caldria dir el Deutsche Mark) pot més que el cor i l'individu. Però deixem-nos-en d'emocionalismes sempre sospitosos i passem a l'anàlisi... a l'autòpsia.

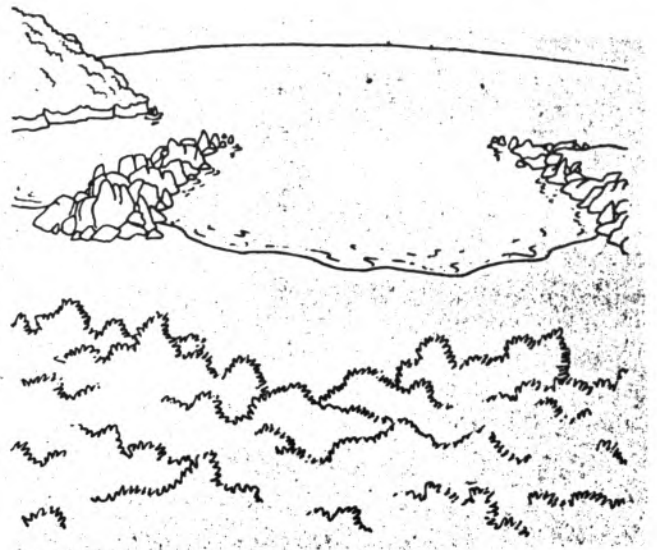
Comencem pel terme intencionadament equivocat amb el qual es pretén aminorar l'efecte simpàtic de rebuig que comença a sentir la majoria davant paraules com artificial, que és del que es tracta en realitat.

Si indigam l'autèntic significat de regenerar ens adonarem que és sinònim de reestablir, paraula utilitzada en Ciències Naturals (especialment en Biologia). La seva connotació la fa més ingerible per al ciutadà, però s'ignoren del missatge les pròpies limitacions implícites en el terme: tornar a l'interior, el que sempre ha estat abans de degenerar-se. Per lo vist els nostres governants locals ja n'han après d'allò que s'utilitza a l'alta política i que es coneix amb el nom de "manufactura del consentiment".

I és que la necessitat espavila a qualsevol; necessitat d'espai, necessitat de platges on ficar-hi la gent que ja no cap a les caletes com Déu mana i ha manat molts d'anys enrera. Però és per demés, la dinàmica capitalista(1) (per molt roget i ranci que pugui pareixer) en el seu camí de crisi sistèmica cap el col·lapse final no respecta ecològica certament la més patent i irrecuperable de les seves manifestacions (2).

Quina serà l'alternativa?. No pareix que basti la reforma, ni tan sols la modificació dràstica i violenta de les relacions de producció, haurà de ser, necessàriament, qualche cosa de més abast, un canvi de valors substancials, un canvi en els nostres hàbits de consum... una nova lògica, una nova civilització. Però, per tot això hi falten morts i de prop; és clar, si no, ningú s'ho acaba de creure.

Tomeu Garau i Esteva
Maig del 88

(1) Em refereixo tant al capitalisme occidental, sempre sobreentès, com al practicat en forma de capitalisme monopolista d'Estat als països denominats comunistes.

(2) Pel tema que ens ocupa, la graniloqüència d'aquestes paraules pot parèixer fora de contexte. No és així, si bé la pèrdua d'identitat d'una cala no és causa de que el mon s'enfonsi, si és un símptoma evident d'alienació cultural i personal davant del sistema.

SETMANA DE LA POESIA, SETMANA DEL LLIBRE

Quin temps fa que no heu llegit un poema? Quina fou la darrera vegada que passaren per les vostres mans unes poesies? Recordau quan compràreu el darrer llibre de poemes?

Si hi ha un gènere literari desvaloritzat, que poc es llegeix i a penes es compra, aquest és la poesia.

Tan sols ens resta la darrera generació de poetes coneguts, anomenats i famosos: Alberti, Octavio Paz, Pere Quart... La renovació d'aquest gènere morí en les avantguardes. La recerca d'estils, sonoritats, temes i sensibilitats, que sols mitjançant la poesia adquireixen una completa expressió, s'ha acabat. La poesia, en tot cas, és el racó íntim i introspectiu de l'escriptor, no fa poesia per als altres i, per tant, no cal publicar-la. No se vol introduir dins el món comercial, ni tampoc les institucions ni editorials no estimulen gaire la poesia a través de premis o altres promocions. No els interessa, prefereixen la narrativa. I, finalment, el glosat popular sols es limita a conservar un material que agonitza perquè tampoc en produeix de nou.

Quin trist panorama!

Amb lo bo de fer que és llegir una poesia: agradable, fràgil, sonora, curteta, metafòrica, irònica... Més complexat és fer-ne: cercar cada paraula, el so, el ritme, i expressar

els teus sentiments.

Aleshores, quelcom d'això intentarem fer a les escoles durant la passada Setmana del Llibre del 87, i barrejant temes, cursos, estils i pobles, en recollirem una guarda per fer el llibret "LA POESIA A LES ESCOLES DEL LLEVANT DE MALLORCA", que han publicat els ajuntaments d'Artà, Capdepera, Sant Llorenç i Son Servera. Això suposa que quedi constància d'aquest fet poètic, cada alumne, a partir de tercer curs, disposa d'un exemplar, s'estimula a continuar la feina iniciada, i Gabriel Janer Manila presenta tot el treball.

Esper que pogueu gaudir de la tendra lectura d'aquest llibre, de la imperfecció dels qui comencen, dels qui viuen per primer cop una experiència literària, que pogueu valorar com cal el joc concret i simbòlic que es produeix, que intenteu endinsar-vos dins l'atmosfera creada pels joves poetes i agraïu als mestres l'esforç realitzat per arribar a aquests bells resultats.

Esper que no passi massa temps fins que torneu a llegir poemes. I esper que la poesia sigui sempre l'emocionant joc de descoberta de significats i imatges.

Que per molts d'anys poguem gaudir de la festa del LLIBRE.

PERE J. CORTADA

QUERIDO PUEBLO

Querido pueblo. Por enésima vez esta noche quedo suspendida del tiempo al aunar mi pulso al potente latido del corazón del mar. Son unos minutos, no se puede precisar, y enseguida emerge la palabra en ayuda del diminutivo orgánico: la sensación de inmensidad amenaza con romper los frágiles límites humanos.

Entre el mar y yo se entabló, hace mucho tiempo ya, la cálida familiaridad que surge del roce vivo, siempre combativo y siempre afectuoso. Yo, como ser más débil de ese extraño emparejamiento, sufro una dependencia que su autosuficiencia exalta; y sonrío. Sonrío porque hay una foto fija en mi memoria, la de un mar comprimido en la faja de hormigón de un puerto. Me llevan hasta ella las secuencias de un viaje en tren, sobre los agostados lomos de una Mancha indomable en su llana monotonía. Prisas, impacencias, esperas, montones de bultos en los que se había transformado la configuración de mi antiguo hogar... crónica eternamente repetida de la emigración.

Pero estaba el mar, la imagen más claramente definida. En ella se sumaban todos los vértigos de que es capaz un alma de cuatro años. Me acerqué a los márgenes atraída por la irresistible fascinación que producen los abismos; las verdes profundidades de lo desconocido estaban allí, reverberando hasta un incierto fondo. La brusca presión de una mano adulta me salvó de sucumbir al hechizo.

Tal vez un aparatoso remojón hubiera sido menos nefasto porque aquel gesto de protección sumó al respeto ancestral hacia el portentoso mar una cadena de miedos indefinidos que sólo se rompió el afortunado día en que aprendí a nadar.

Cuando los años me fueron desprendiendo de la infancia pude darme cuenta de que aquel aprendizaje no había sido tan tardío como yo suponía; era la cantidad de empeño que ponía en vencer mis terrores lo que le dieron una dimensión exagerada.

Casi en batalla tan desigual he luchado contra el sentimiento del desarraigo que inevitablemente germinaba en mí. Sólo el palpitar de esta tierra única me devolvía las cadencias aterciopeladas del sentirse de algún sitio.

Pero ha sido aquí, en el sereno anonimato de este alejado pueblo, donde ha cristalizado el milagro de la sensación colectiva, de sentir,

de una forma dócil y relajada, mi vida sincronizada a muchas vidas más, sentir la sutil y profunda grandeza que subyace en los gestos cotidianos. Lo que se da a veces en llamar tópicos, se eleva por sí solo y se desprende de las interpretaciones por obra de la sencillez.

Aquí trabajo y aquí sufro las inclemencias del verano. El ritmo a que nos someten las fuentes de recursos crea lazos indisolubles de solidaridad que el invierno afianza con sus espacios de posibilidades lúdicas.

A mi modesta y limitada manera lucho, con ese afán romántico, prehistórico, de ser algo más humano y completo cada día (si es que en la condición humana es posible esa conjunción). A veces me ahogo de impotencia. Echo un vistazo a ese mundo entero, enorme e incontrolable y vuelvo a posar la mirada sobre mis pies.

No es un acto de conformismo lo que me hace volver a elegir el estar aquí; es como un no sé qué de vinculación a los ciclos naturales casi olvidados. Los diferentes aspectos del tiempo se dan y se cruzan en el pueblo, pero se armonizan con una facilidad sin mediaciones.

Podría ser un cúmulo de casualidades el descubrimiento de tantas personas inevitablemente queridas. Tal vez sea el perfil de la villa desparramándose desde el Castillo, las formas cambiantes de las dunas, el bosque de sabinas, el mar respondiendo al grito de la tramontana, la luna llena del reloj de la iglesia dando a la noche de invierno una calidez inusitada, envuelta en los aromas de sobrasada que se escapan por las chimeneas. ¿La fiesta de Sant Antoni?, ¿el pequeño carnaval?, ¿descubrir sonrisas inesperadas de reconocimiento en las calles?...

Todo ello se resume en el apelativo de "forastera" que brota en el pueblo con el guiño de una madre a su hijo, como un diminutivo cariñoso entre hermanos, y me permite la idiosincracia de hablar en mi propia lengua.

Gracias, querido mar. Gracias, querido pueblo.

SIMA VITO

EL VELLMARÍ

UNA ESPECIE EN PERILL

CONFERENCIA I VIDEO A CAPDEPERA
DIA 27 DE MAIG

Una de les 19 espècies de foques que hi ha en el món habita a les càlides aigües de la Mediterrània i a la costa nord-oest d'Àfrica. Se tracta de la foca mediterrània, denominada *Monachus monachus* pels científics, esmentada ja a l'Odissea (una obra que data de fa 2.800 anys) i coneguda amb el nom de vellmarí a les nostres illes, on va ser relativament abundant fins a les primeres dècades d'aquest segle.

Nombrosos topònims (Cova des Vellmarins, etc) testimonien encara la seva antiga presència. Emperò la despiadada persecució humana, sobretot per part dels pescadors, reduí dràsticament la població d'aquesta espècie, arribant a molts de llocs a l'extermi total. El darrer vellmarí caçat a Balears va ser el que matà un guàrdia civil a Cala Tuent (Costa Nord de Mallorca) un dia d'abril de 1958. De llavors ençà hi ha hagut alguna observació esporàdica (per exemple, un animal vist a Cabrera l'any 1977), tractant-se sens dubte d'individus erràtics. Avui tan sols ens resta l'esperança d'una eventual reintroducció a l'arxipèlag de Cabrera, quan ja sigui Parc Nacional marítimo-terrestre.

En aquests moments, la població residual de foques mediterrànies a tota la seva àrea de distribució se calcula en alguns centenars (els més optimistes parlen de 500 exemplars), refugiats principalment a les illes solitàries de la Mar Egea (Grècia-Turquia), al litoral salvatge d'Algèria i Marrac, i a un indret de la República Saharai. Els experts conservacionistes inclouen actualment el vellmarí entre les deu espècies animals més clarament abocades a l'extinció total en un termini curt de temps, perquè les seves poblacions continuen minvant a ritme accelerat, perquè els governs dels països de la seva àrea no han sabut crear a temps les necessàries Reserves, i perquè no existeix enlloc del món un nucli d'exemplars en captivitat que garanteixi la pervivència de l'espècie quan tots els individus en estat salvatge hagin mort. Si no actuam aviat i amb eficàcia, el vellmarí serà d'aquí a vint a trenta anys un animal de llegenda i objecte d'interès per a la paleontologia.

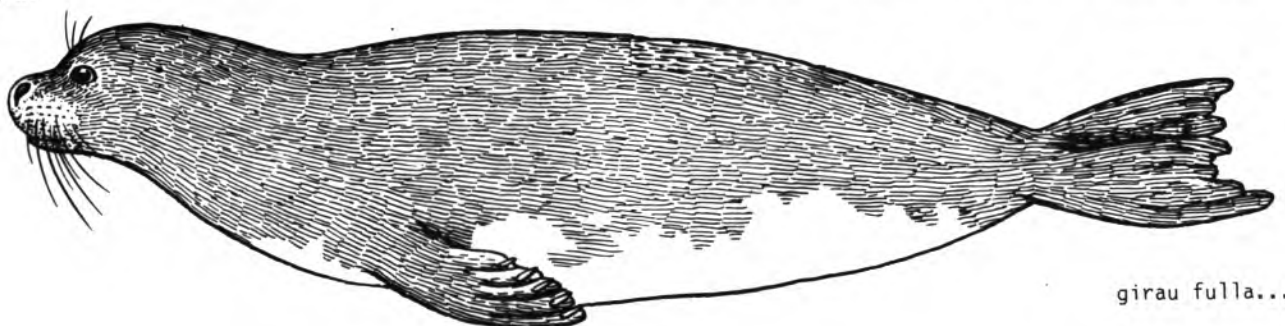
Es cert que diversos organismes internacionals (UICN, Nacions Unides, Comunitat Europea, etc) comencen a interessar-se per la supervivència de la foca mediterrània. Però la veritat és que, per culpa de la tremenda burocràcia imperant a molts d'aquests organismes, el cúmul de doblers teòricament assignats a la protecció del vellmarí i les nombroses reunions internacionals que se convoquen per discutir el tema apenes se tradueix en resultats concrets

PERQUÈ HEM FUNDAT EL FFM

En vista del fet que acabam d'exposar, alguns hem perdut la paciència i hem decidit actuar llançant la nostra pròpia iniciativa. Inspirats pel precedent modèlic dels FAPAS i dels Amigos de la Malvasia (dues associacions amb una finalitat molt específica, i que han rebut el suport de més de deu mil entusiastes de la Natura de tota Espanya), el 21 de Març un reduït nombre de persones celebrarem a Palma l'acte de fundació del FONDO PARA LA FOCA DEL MEDITERRANEO (FFM), una associació d'àmbit nacional, inscrita poc després al registre del Ministeri de l'Interior, i que actualment ja ha rebut donatius de prop d'un milenar de persones. Una xifra que confiam veure notablement ampliada quan difonguem la nostra iniciativa a través de mitjans tan poderosos com la revista NATURA o el propi periòdic del FAPAS.

Els objectius del FFM són ben clars: fomentar el coneixement i la protecció del vellmarí. Com que a Espanya no hi ha gaires foques per salvar (tan sols un exemplar sobreviu a territoris espanyols; concretament a les illes Chafarinas), el FFM s'ha plantejat des d'un principi centrar la seva actuació en els països de la ribera nord d'Àfrica (en concret, Marroc, Algèria i Tunísia), tan propers a nosaltres (¿Sabies que entre Palma i Alger hi ha menys distància que entre Palma i Madrid?) i on encara hi som a temps de dur a terme una tasca útil per a la supervivència del vellmarí.

Les 300.000 pts recaptades fins ara pel FFM ja ens han permès dur a terme una labor preliminar en aquests països, i hem de dir que les impressions recollides són una mica encoratjadores. Els pescadors nord-africans tenen una mentalitat bastant distinta de la dels europeus, més respectuosa amb el seu en-

girau fulla...

torn i amb el vellmarí amb particular, considerat per molts d'ells com una criatura de naturalesa en part humana. Els innegables danys causats ocasionalment pel vellmarí a les xarxes no són allà motiu suficient per una sentència d'extermini. Un sector creixent dels pescadors, emperò, estan perdent els escrúpols i, juntament amb militars i guarda-costes, continuen fent minvar la ja escafida població de vellsmarins. La increïble explosió demogràfica d'aquests països agreuja encara més la situació, fent peremptòria la necessitat de crear Reserves Naturals on el vellmarí i la fauna i flora mediterrànies puguin sobreviure a resguardar de la creixent alteració d'ecosistemes, contaminació i molesties.

Actualment, el FFM treballa en l'organització d'una gran campanya, que confiam dur a terme durant l'estiu i a la tardor de 1988, i que tindrà com objectiu fonamental, d'una banda, conèixer en detall quina és la situació del vellmarí en els aproximadament 1.800 km de litoral que van de l'estret de Gibraltar al Cap Bon (Tunisia); i, d'altra banda, distribuir abundant material divulgatiu de qualitat entre la població humana que habita al llarg d'aquest litoral

No cal dir que això costarà uns doblers. Fent un càlcul modetat, creim que la despesa pot pujar a més d'un milió de pessetes. Com que el FFM no té en aquests moments recursos suficients per fer front a una campanya de tanta envergadura, ha decidit posar en marxa un mitjà imaginatiu per tal de reunir els fons necessaris. Així ha sorgit l'operació ADOPTA UN VELLMARÍ=

En que consisteix l'operació ADOPTA UN VELLMARÍ.

En primer lloc, calia la col·laboració desinterassada d'un artista. Jaume Ramis, el jove però ja conegut y valorat pintor manacorí, ens brindà el seu art. Basant-se fidelment en la fotografia d'un vellmarí feta per un italià

fa ja alguns anys a Tunisia, Ramis produí un magnífic oli, en el qual apareix el cap emergent d'una foca, amb una mirada tan dramàtica que sembla interrogar-se sobre el pervindre de la seva espècie.

A continuació, i amb el permís del pintor, el FFM encarregà a una impremta l'edició de 500 reproduccions del quatre (tantes com vellmarins sobreviuen en tota la seva àrea de distribució, aproximadament), a tot color, sobre paper d'extraordinària qualitat (martelé), i a gran format (50x40 cm).

Les cinc-centes làmines, numerades i firmades una a una per l'artista, són ara a la venda, a un preu que creim realment assequible a tothom: només 2.500 pts. El benefici de la venda serà destinat íntegrament a finançar la gran campanya a favor del vellmarí de la qual hem parlat abans, sense desviar una part significativa a burocràcia o infraestructura (un vici freqüent en aquests casos).

Si a més de ser una persona preocupada per la conservació de la Natura (i, per tant, desitjosa de contribuir a la supervivència de la foca mediterrània) te consideres sensible a la bellesa i amant de l'art, o si estaves pensant en obsequiar algú (o a tu mateix) amb un objecte que denoti bon gust i sobretot originalitat (ja que parlam de quelcom que, malgrat tenir un preu a l'abast de totho, tan sols podrà ser adquirit per 500 persones a tot el món), te pregam que passis directament a recollir-lo al carrer Verí, nº 1, tercer pis, de Palma (local del GOB), un dia feiner de 6 a 9 del capvespre, o bé posa't en contacte amb en Tomeu Prats Servera, carrer Fondo, nº 14 de Capdepera, Tel. 563348, qui té un exemplar de mostra de la làmina i que confecciona la llista local de reserves.

FRANCESC AVELLA
President del FFM

"EL VELLMARÍ, entre el drama i
l'esperança"

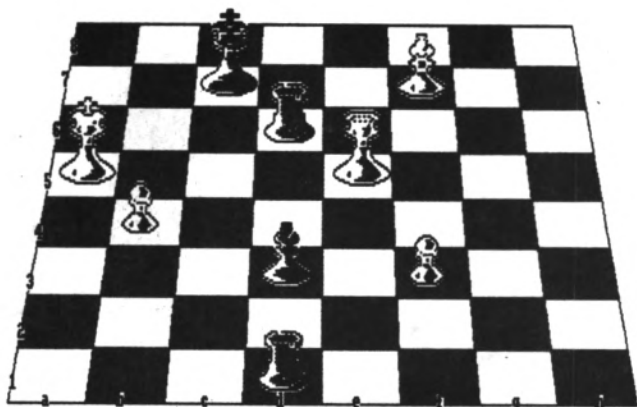
Conferència de XISCO AVELLA, acompanyada
de diapositives i d'un vídeo

DATA: 27 de maig (divendres)
HORA: 9 del vespre
LLOC: Escola d'E. G. B. "S'Alzinar"
Capdepera

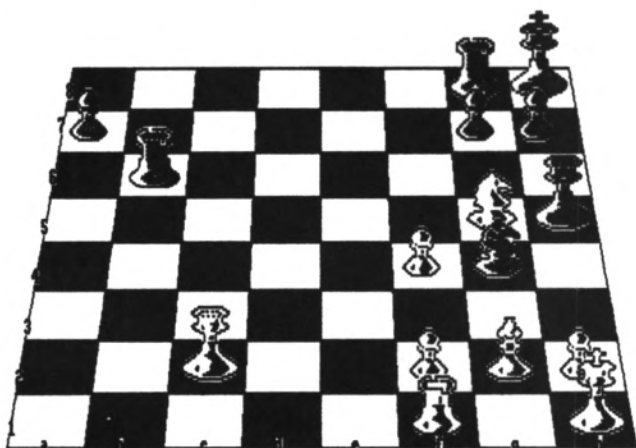
Passatemps

ESCACS

1) Juguen negres i guanyen.

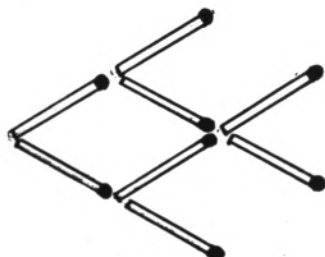

2) Juguen blancs i guanyen.

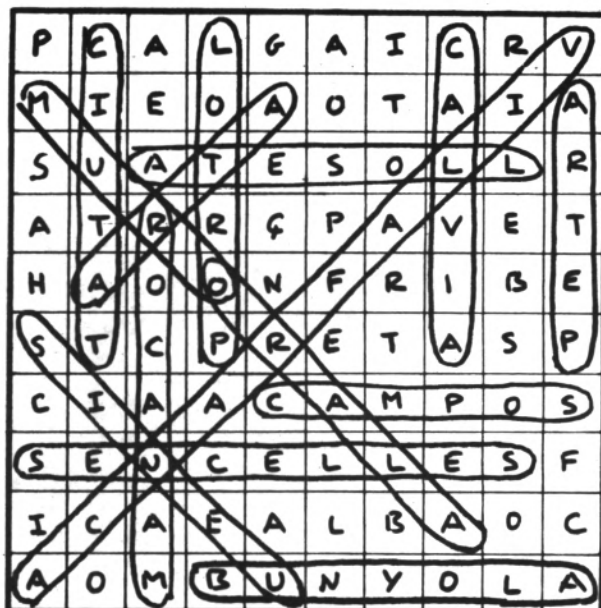
LLUMINS

Canviau l'orientació del peix moguent el mínim nombre de llumins.

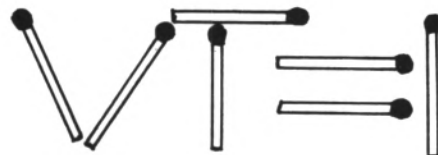

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS DEL NUMERO ANTERIOR:

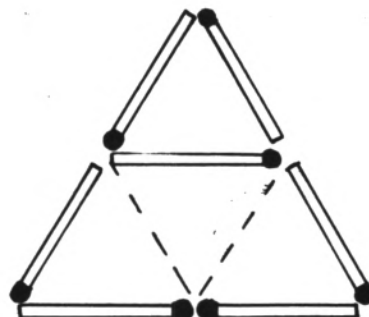
Sopa de lletres. 14 pobles de Mallorca.

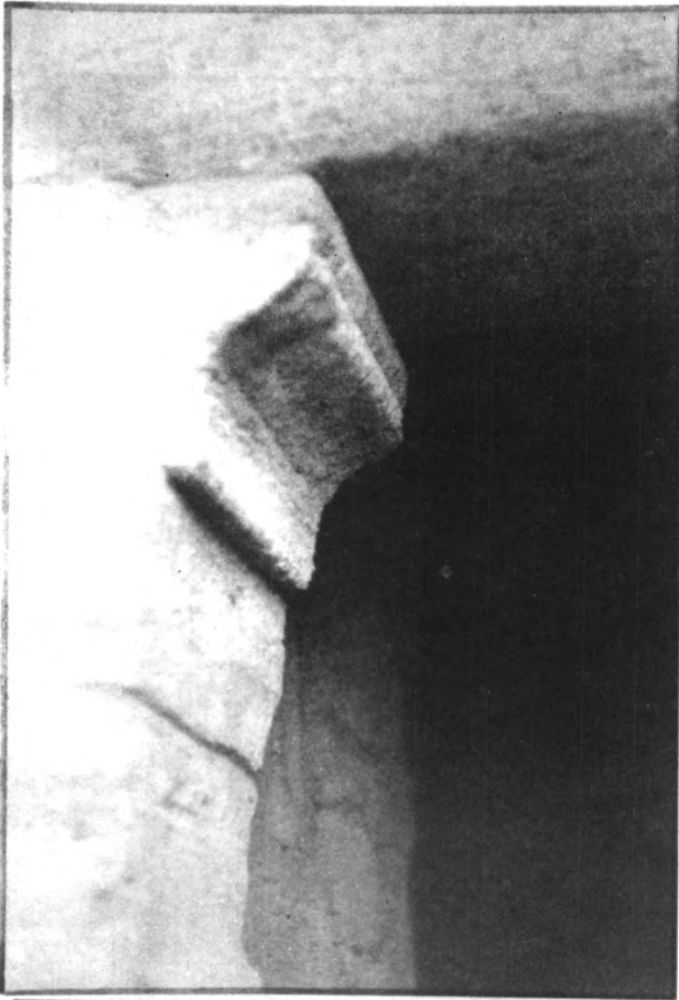
Llumins. Aconseguir una igualtat matemàtica. La rel quadrada d'1 és 1.

Llumins. No es parlava de tamany, així doncs, queda el triangle gros i el petit dedins.

IMATGES

Cinc anys de Castell per al poble.
Cinc anys d'aprenentatge permanent.
A conèixer-lo millor, a estimar-lo més,
a sentir-lo més nostre. Imatges del Castell,
que també mirant s'aprèn. Ara diuen que volen fer un museu a Ca's Governador. Benvingut sia tot allò que ajudi a identificar Castell i poble. Pot esser també un atractiu turístic, però no ha d'esser aquesta la seva finalitat. Cinc anys de Castell per al poble.